

TARTU ÜLIKOOL

Vaimse tervise konverents

VÕRDSUSEST JA ÕIGLUSEST

10. märts 2022

TARTU ÜLIKOOL

Mida tähendavad võrdne kohtlemine ja võrdsed võimalused töölus?

Liisa Pakosta

Tartu Ülikooli tudeng,
Võrdsete võimaluste volinik

TARTU ÜLIKOOL

Inimväärikuse küsimus *PS § 10, TLS § 3*

Vaimse tervise küsimus *TOS § 9¹*

Turvalisuse küsimus *KaRS § 152*

Võrdsete võimaluste ja pingutamiseks
motiveerimise küsimus *SoVS, VõrdKS*

Haridusvalguse küsimus *TÜKS § 2 lg 5,
KHaS § 20 lg 2*

Tsiviilkaitse küsimus

TARTU ÜLIKOOL

VÕRDNE KOHTLEMINE
tähendab seda, et

VÕRDSEID KOHELDAKSE
VÕRDSELT,

aga EBAVÕRDSETELE
LUUAKSE VÕRDSED
TINGIMUSED

ISE OLED
VANA!

Kõigil on õigus vananeda.

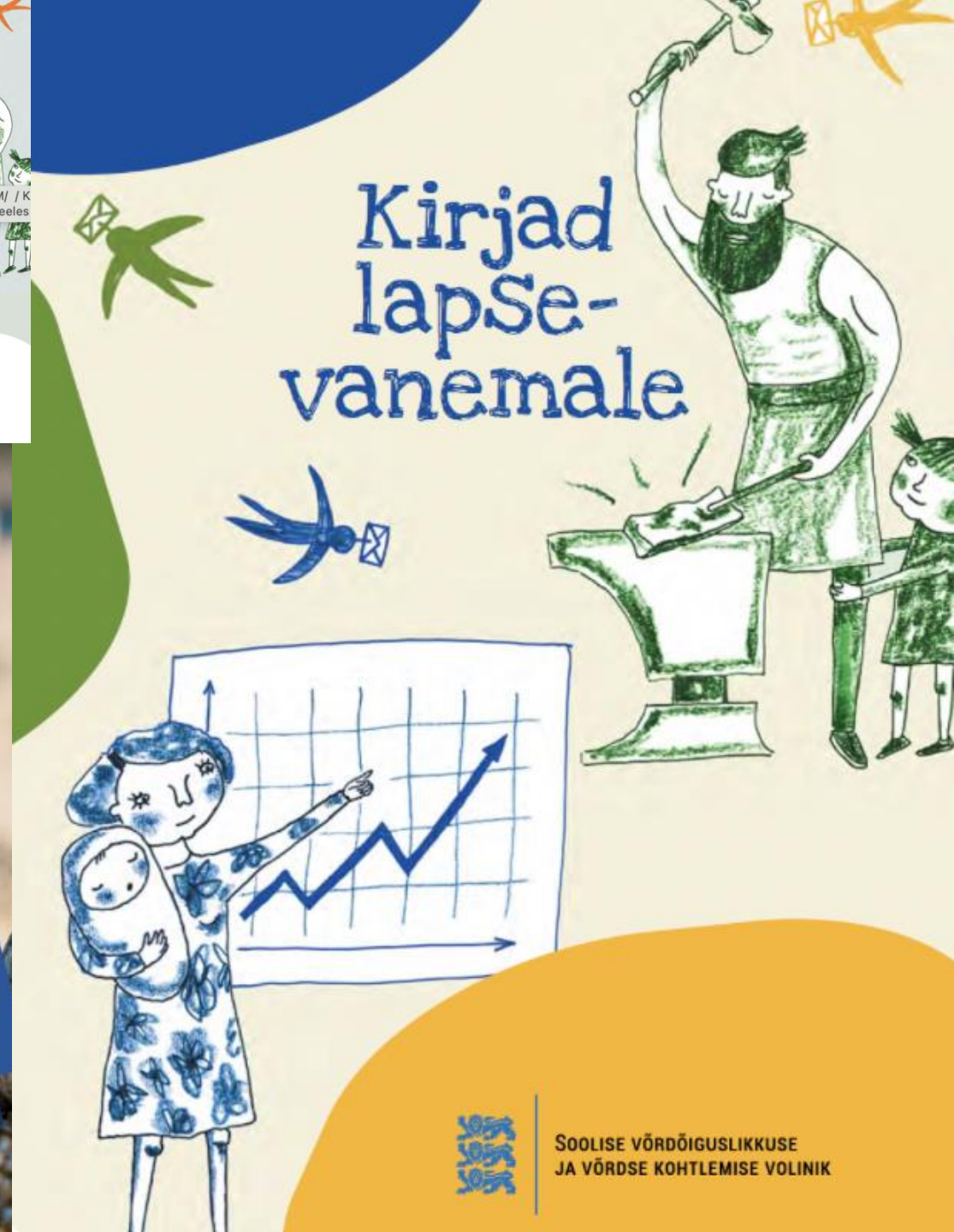

TARTU ÜLIKOOL

KUI INIMENE
TAHAB JA SUUDAB
TÖÖTADA VÕI ÕPPIDA,

AGA TEDA **TAKISTAVAD**
TEMAST **ENDAST MITTE**
OLENEVAD ASJAOLUD,

SIIS NEED TAKISTUSED
TULEB **KÕRVALDADA**

§ 12. Kõik on seaduse ees võrdsed. Kedagi ei tohi diskrimineerida rahvuse, rassi, nahavärvuse, soo, keele, päritolu, usutunnistuse, poliitiliste või muude veendumuste, samuti varalise ja sotsiaalse seisundi **või muude** asjaolude tõttu.

Rahvusliku, rassilise, usulise või poliitilise vihkamise, vägivalla ja diskrimineerimise **õhutamine** on seadusega keelatud ja **karistatav**. Samuti on seadusega keelatud ja karistatav õhutada vihkamist, vägivalda ja diskrimineerimist ühiskonnakihtide vahel.

TARTU ÜLIKOOL

KAS TAKISTUS ALLUB INIMESE TAHTELE?

Kaudselt?

*Usutunnistus ja
veendumused on
mõnevõrra tahtele
alluvad, perekondlikud
kohustused või
kaitseväeteenistuse
kohustus üldiselt mitte.*

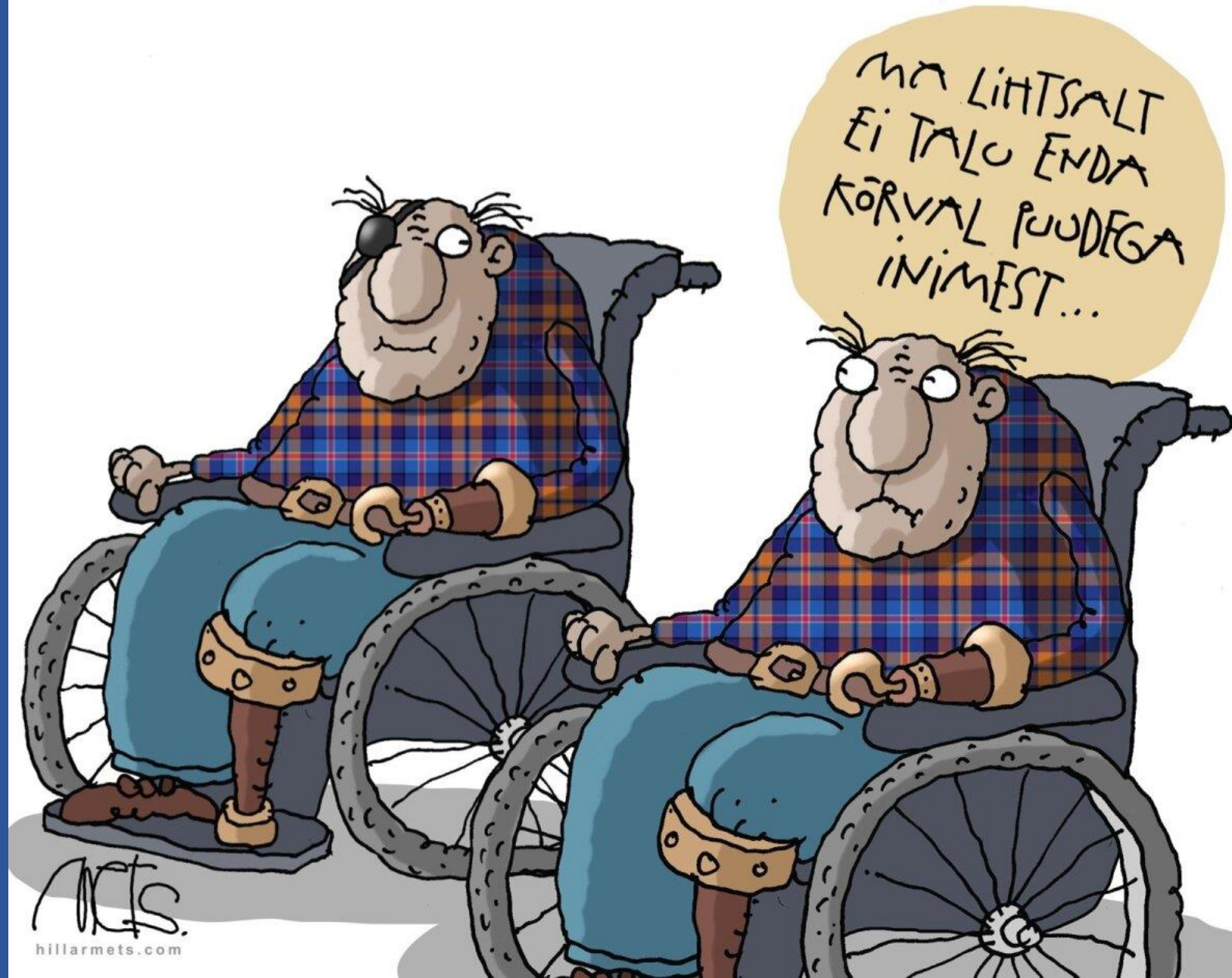

TARTU ÜLIKOOL

TLS § 3. Võrdse kohtlemise põhimõte

Tööandja peab (1) tagama töötajate kaitse diskrimineerimise eest, (2) järgima võrdse kohtlemise põhimõtet ning (3) edendama võrdõiguslikkust vastavalt võrdse kohtlemise seadusele ja soolise võrdõiguslikkuse seadusele.

POUDEGA JA NORMAALNE

TARTU ÜLIKOOL

Haridus ja teadus peavad olema eriti turvalised ja laiemalt ühiskonnas edendavad:

SoVS § 10. Soolise võrdõiguslikkuse edendamine hariduse ja koolituse valdkonnas

Haridus- ja teadusasutused ning koolituse korraldamisega tegelevad institutsioonid peavad tagama naiste ja meeste võrdse kohtlemise kutsenõustamisel, hariduse omandamisel, eri- ja kutsealasel täiendamisel ja ümberõppel. Õppekavad, kasutatav õppematerjal ja läbiviidavad uuringud peavad aitama kaasa naiste ja meeste ebavõrdsuse kaotamisele ja võrdõiguslikkuse edendamisele.

VõrdKS § 13. Võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamine ja edendamine hariduse ja koolituse valdkonnas

Haridus- ja teadusasutused, koolitust korraldavad muud asutused ja isikud arvestavad õppesisu määramisel ja õppetöö korralduses vajadust edendada võrdse kohtlemise põhimõtet.

PROPORTSIONAALSUSE ehk MÕÕDUPÄRASE MÕISTLIKKUSE TEST:

1. EESMÄRK. Kas on olemas õiguspärane eesmärk?
2. VAJALIKKUS. Kas on vajadust selle eesmärgi saavutamiseks midagi ette võtta?
3. SOBIVUS. Kas (kavandatav) tegu/piirang aitab (võimalikult tõhusalt) kaasa selle eesmärgi saavutamisele? Kõige kasutoovamalt?
4. MÕÕDUKUS. Millised oleksid alternatiivid? Kas saaks kuidagi vähem piiravalt hakkama?

TARTU ÜLIKOOL

Esiteks on see sanktsioon, millega **näitame, et vastandame end nende riikide poliitikale**. Olukorras, kus Ukrainas surevad süütud inimesed, on ülikool täielikult solidaarne Ukraina akadeemilise kogukonna ja kogu riigiga. Ülikool on otsustanud piirata Venemaa Föderatsiooni ja Valgevene kodanike juurdepääsu meie haridusteenustele **samamoodi, nagu praegu piiratakse nende juurdepääsu sadadele lääneriikidest ja lääne ettevõtetest sõltuvatele teenustele ning toodetele**. See piirang **pole kaugeltki nii laialdane** ega puuduta nii paljusid tavakodanikke nagu enamik teisi Venemaa-vastaseid sanktsioone. See on põhimõtteline otsus, mis kahjustab kindlasti rohkem Tartu Ülikooli ennast kui siia kandideerida soovinud noori, kel on ka teisi õppimisvõimalusi. Ent **väärtuste küsimuses ei saa me teha kompromisse**.

Teiseks peame arvestama sellega, et julgeolekuolukord Euroopas on põhjalikult muutunud. **Ülikool ei suuda kontrollida** ega saa oma otsustes arvesse võtta üliõpilaskandidaatide meelsust. Usaldusväärseid ja täpseid andmeid Venemaa elanike hoiakute kohta ei ole, kuid on selge, et Venemaal on ka arvukalt neid, kes toetavad seda sõda. Me ei saa olla veendunud, et Venemaa ja Valgevene võimud ei kasuta ära võimalust saata siia õppima inimesi, **kelle eesmärk on kasutada Eestis viibimist millekski muuks kui vaba akadeemilise hariduse omandamiseks**. Paratamatult on meie otsus vastuoluline. Vastuvõetute hulgas oleks kindlasti palju neid, kes on Putini režiimi ja sõja vastu. Meil on siiralt kahju, et meie otsus kahjustab ka neid.

Kahjuks avaldab sõda mõju ka akadeemilises maailmas, samamoodi nagu igas teises eluvaldkonnas. Eelmise nädala reedel avaldas Venemaa Rektorate Nõukogu Venemaa presidendile ja Ukrainas toimuvale sõjale toetust, mispeale arvas Euroopa Ülikoolide Assotsiatsioon avaldusele alla kirjutanud ülikoolid oma liikmeskonnast välja. **Samamoodi peatas Euroopa Liit teaduskoostöö Venemaa ülikoolide ja teadusasutustega ning sellega seotud rahastuse**.

Rõhutan veel kord, et meie **otsus ei lähtu rahvusest, vaid kodakondsusest ja elukohast**, st riiklikust kuuluvusest. See ei puuduta Eestis elavaid Venemaa kodanikke ega neid, kel on mõne teise Euroopa Liidu liikmesriigi elamisluba või pikaajaline viisa või kes juba õpivad Eestis. Loomulikult saavad ülikooli kandideerida Eestis alaliselt elavad Venemaa kodanikud, samuti Venemaalt ja Valgevenest tulnud põgenikud.

Loodame siiralt, et see otsus on **ajutine ja lühiajaline**, et sõda lõpeb kiiresti ja niisugusel viisil, et juba järgmisel aastal saame olla avatud kõigile välisüliõpilastele.

TARTU ÜLIKOOL

PS § 41. Veendumustega ei saa vabandada õiguserikkumist.

LISAKS VÕIMALIKUD VÄÄRTUSPÕHISED KÄITUMISREEGLID, NÄITEKS:

Me järgime enda seisukohtade avalikus ruumis avaldamisel ühistest väärtustest ja hoidume tegudest, mis kahjustavad tööandja mainet ja töökeskkonda.

Keelatud on meie väärtustega vastuolus oleva materjali (nt tekst, foto, video) avaldamine, postitamine, kommentaaridesse lisamine ja lubamatu materjali sisaldavate postituste jagamine, laikimine (like), täägimine (tag) või nendele muul viisil viitamine ja nende levitamine.

Kui satud avalikus ruumis tööandja väärtustega vastuolus olevasse olukorda, siis lahku viisakalt dialoogist ja vajadusel teavita sellest oma vahetut juhti. (jne)

EESTI

03.03.2022, 14:12

Õigustad ja toetad Putini sõda? Eestis tohib sellist inimest vallandada

Delfi.ee

Grete Palgi
grete.palgi@epl.ee

1855

Liisa Pakosta ja Vladimir Putin.

FOTO: KOLLAAŽ

TELLIJALE AVATUD

Kui poliitiliste vaadete eest ei tohi kedagi lahti lasta, siis sõjaõhutamise on hoopis teine lugu.

Endine Keskerakonna liige Jelena Fjodorova postitas pärast sõja algust sotsiaalmeediasse Putini-meelset propagandat, soovitades "Ukraina Reich" punkrisse ajada. Tema jaoks päädis see Keskerakonnast heitmisega ning hundipassiga Karell Kiirabist. Selline töösuhte lõpetamine on Eesti õigusruumis täiesti legaalne ning on oluline eristada, et sõjaõhutamine ei lähe poliitiliste vaadete alla.

TARTU ÜLIKOOL

понеделник среда пятница

Новая
газета

№ 24 (3324) 09.03.2022 г.

**ВЫПУСК «НОВОЙ», СОЗДАННЫЙ
ПО ВСЕМ ПРАВИЛАМ ИЗМЕНЕННОГО
УГОЛОВНОГО КОДЕКСА РОССИИ**

TARTU ÜLIKOOL

RAHVAS JA RAHVUS ON ERINEVAD ASJAD

*** RAHVUS JA KEEL EI ALLU TAHTELE
RAHVUSE TÕTTU EI TOHI KEDAGI
HALVEMINI KOHELDA.

KEEL ON ÕPITAV,
PROPORTSIONAALSUSE TEST.

*** DEMOKRAATLIKUS RIIGIS VALIB RAHVAS
OMA JUHID NING POLIITIKA.

TARTU ÜLIKOOL

Suuremad teemad kõrghariduses:

- Töö- ja pereelu ühitamine, sh värbamine, välisülikoolides töötamine jmt; laieneb ka hariduse omandamise ühitamisele pereeluga
- Sugu
- Vanus (sh tudengite praktikavõimalused)
- Puue (sh pikaajaline haigus)
- Rahvus ja keel (värbamine, edutamine, koosolekud, inforuum)
- Ahistamine (*tunnus!*) – sh kolleegide vahel, sh kliendipoolne (tudengipoolne, õpilase vanemate poolne jne) ahistamine
- Kaitseväeteenistus, õppused

- Töötajal on **aktiivsuskohustus** teatada oma vajadustest. Kohustus teha tööd **nõuetekohaselt**.
- Mida teeb tööandja ebaõigluse **ennetamiseks**? Kui selged on käitumisreeglid?
- Mida teeb tööandja tekkinud olukorra **lahendamiseks**? Kui diskreetselt on see lahendatud?
- Mida teeb tööandja **edendamiseks**? Kui arusaadav on mõistliku määra piir?
- Kas ja kuidas on korraldatud **lepitamine**? Heidutus, kahju **hüvitamine**?
- Vt nt www.toetav.ee

TARTU ÜLIKOOL

Aitäh!

Liisa Pakosta

Liisa.pakosta@volinik.ee

Liisa.pakosta@ut.ee

5026191

www.volinik.ee

www.toetav.ee

www.ahistamine.ee

www.toopereelu.ee

